

YENİ ÇAMLICA KULESİNİN TÜRK MEDYASINA KAZANDIRDIKLARI AZIMSANMAYACAK KADAR FAZLA

Geçtiğimiz pazar yayımlanan, radyoların karasal yayın iletim hizmeti ve Kule A.Ş. ile ilgili yazımızdan epey geri dönüşler aldık. Bunlar arasında mutlu olanlar da vardı, bana hak vermeyen görüşler de vardı. Bunun üzerine konunun bir tık daha içine girip araştırma yaparak varsa eksik noktalarla beraber Kule A.Ş.'nin fonksiyon ve işleyişine tamamlayacak bilgiler derledim.

YAP İŞLET DEVRET MODELİ ARTIK BİR GEREKLİLİK

Son yılların dünyada en popüler iş modellerinden biri olan "yap işlet devret" modeli ile ilgili Türkiye'de çok ciddi eleştirilerde bulunan insanlar var. Bu eleştirilerin çoğu ideolojik kaynaklı eleştiriler. Ama aralarında haklı olanlar da var. Serbest piyasa ekonomisinin en güncel işletme modeli olan yap- işlet- devret modeli aslında iyi bir model. Ammmma, ama diyorum çünkü bu modelin iyi bir model olması için etik, ahlaki uygulanması ya da başka bir deyişle açık göz bir biçimde uygulanmaması lazım. Birkaç suistimal oldu ülkemizde bu konuda, sonra bu suistimaller milletin ağzına çıklet oldu. Derken herkese bu işletme modelinin kötü bir model olduğu aşlanmaya başlandı. İlk önce şunu söylemek istiyorum, her şeyi devletten bekleyemeyiz. Devletlerin de gücü bir yere kadardır. Bunun için bu model çok yerinde bir model. Küçük Çamlıca'da faaliyete geçecek olan TV – Radyo Kulesinin de yap- işlet- devret modeliyle yapılması çok önemli ve iyi bir karar oldu. Ancak, Türkiye'de gerek bu modele karşı olan bir kısım medya, gerekse bu kulenin açılacak olması ile oluşacak yeni düzenden rahatsız olanlar epey bir ortalığı velveleye verdi. Bizim ülkenin en klasik şeyidir bu. Herkesin önünde "ooo, çok güzel, süper, müper" derler. Sonra kapalı kapılar ardından ellerinden gelen herşeyi yaparak o işi veya projeyi bozmak isterler.

Maalesef Kule A.Ş.'de de benzer olaylar var. Konu ile ilgili bazı tamamlayıcı bilgiler vererek hem sekörü hem de bu işin ekonomik boyutuna meraklı olanları bilgilendirmek istiyorum. Yeni Kule çok fonksiyonlu bir kule. Önce karasal radyoların iletimi yapılacak, sonra seyir teras, restaurant gibi sosyal mekanlar açılacak, sonra da karasal veya dijital (ki son aldığım duyuma göre RTÜK artık karasal televizyon yayıncılığını kaldırmak istiyor) televizyon yayınları bu kuleden yapılacak. Bu kulede yer alan pek çok temel hizmeti aynı aynı birimler işletecekler.

ESKİ KULE SAHİPLERİ YENİ KULEYİ İSTEMİYOR

Kulede 1 Ağustos günü 100'e yakın radyo kanalının karasal yayın iletim hizmeti

başlayacak. Hemen hemen tüm radyolar şu an yayın yaptıkları kuleleri bırakıp bu kuleye taşınacak. İşte olayın patladığı nokta bu oldu. Radyo işletmelerinden kendi kulesi olanlar ve bundan bir ticari geliri olanların işine gelmedi bu yeni kule. Piyasada bazı radyo gruplarının kendi kuleleri var, hem kendileri kullanıyor bu kuleleri, hem de başka radyolara da kiralamayı ek gelir elde ediyorlar. Nezaketimi bozmak istemiyorum ama bir nevi bir "kule mafyası" da oluşmuş memleketimizde. İşte bu kesim, bu yeni hizmete girecek yeni kulenin aleyhine algı yönetimi ve karalama kampanyası yapıyor. Bundan ben de nasibini aldım. Bu kadar araştırmama, sormama rağmen, sağolsunlar sektördeki bazı dostlar onlara rant kaybettirecek bu kuleye olan hınçlarını biraz da eksik bilgi yayarak karalamaya çalıştı. Bu konuda en eksik olan mesele yeni kulenin verdiği hizmetler oldu.

BÜTÜN RADYOLAR TEK KULEDE OLACAK

Biraz teknik bir mesele olacak belki ama yayıncılığın ekonomisine meraklı olanlar için altın değerinde bir bilgi paylaşmak istiyorum. 1 Ağustos günü yeni Çamlıca Kulesinden yayınlara başlayacak olan radyo kanalının sayısı 100 adet. Artı 13 adet yedek radyo yeri de var. Böylece İstanbul merkezli yayın yapan hiçbir radyo frekanssız kalmayacak. İlk etape kule inşaa edilirken 80 radyoluk bir kapasite tahsis edilmiş ve en az 20 – 25 radyonun bu kuleye giremeyecek yayımlarını kapatmak zorunda kalacağı ortaya çıkmıştı. Bu konu ile bizzat ilgilenen Recep Tayyip Erdoğan, hiçbir radyonun mağdur olmaması için kuleye ek kapasite eklenmesini önermiş ve böylece kulede tüm radyoların yer almasına olanak tanıyan bir alt yapının kurulmasını sağlamıştı.

KULEDE HER ŞEY VAR

Geçen günkü yazıyı yazınca gelen geri dönüşlerden sonra işi gücü bıraktım ve bu yeni kuleyi araştırmaya başladım. Yeni kule önce radyoların karasal yayın iletimine başlayacak. Daha önce 103.8 Fm'den bir test yayınına başlamış. 1 Ağustos'tan itibaren tüm radyo kanalları ile ilgili bir test yayın dönemi olacak, Eylülde normal yayınlara geçilecek. Burada verilen hizmetin fiyatı 23.300 TL + KDV olacak. Bu fiyatın ben de başlangıçta yüksek olduğunu düşünmüştüm. Ancak daha sonra yaptığım daha derin araştırmada sunulan ile istenen arasında çok ciddi bir fark olmadığını gördüm.

Bu kulede önce karasal radyo yayın iletimi yapılacak. Yani tüm radyolar birinci köprüden çok rahat gözükken o yeni

kuleden yayın yapıyor olacak. Kule A.Ş. bu hizmeti verirken:

- Verici (on bir yıllık amortismanlı)
- Kule ve sistem tesis altyapısı
- Kablolara, combiner gibi yayının kalitesi ve sağlıklı iletilmesini sağlayan alt yapısal araçlar,
- UPS (Kesintisiz güç kaynağı)
- Jeneratör (Olası elektrik kesintilerine karşı yayının devamlılığını sağlamak için)
- 7/24 yayının kaydedilmesi ve izlenmesini sağlayan kayıt sistemi

- Güvenlik (kule için ayrı , vericilerin bulunacağı bölüm için ayrı)
- Olası mücbir olaylar karşısında yayın iletimini garantiye alan sigorta,
- Elektrik (gideri)

Bu hizmetlerin tamamını verecek ve bunun karşılığında her radyo işletmesinden 23.300 TL + KDV alacak. Bu bir nevi paket hizmet olacak, ya da işletmede "manage service" dediğimiz hizmet kapsamına girecek. Yani radyo kanalı kablosunun ucunu söküp direkt yeni kuleye yollayacak ve her şey otomatik olarak bu kulenin hizmetleri ile standart hale getirilecek. Her radyodan üç aylık bir depozito alınacak, bu nakit para olmak zorunda değil, bir banka teminat mektubu da olabilecek. Bu teminat mektubu olayı da gerekli. Çünkü bizim patronlarımız, kimse kusura bakmasın fazla para ödemeyi sevmez. Hele radyo patronları hiç, ceplerinde akrep vardır. Bu teminat mektubu ile Kule A.Ş. ödeme yapmayan radyolara 90 güne kadar yayın yapma

izni de verecek. Böylece "yok param yok, ödeme yapamadım, yaptım, beni idare et abi.." gibi köy muhabbetleri bitecek ve iş kurumsallaşacak.

RADYO YAYINCILIĞINDA BEKLENEN STANDARTLAŞMA GELİYOR

Ağustos ayından sonra mecrayı bir yenilik daha bekliyor. Radyo kanallarının arasındaki frekans değerleri 0.2 Fm olacak. Yani bir radyo 97.0'da yayın yapıyorsa bir sonraki 97.2 'den yayın yapacak. 0.2 şeklinde artacak ve radyolar arasında ki enterfere oranında sabitlenecek. Bu ne anlama geliyor biliyor musunuz? Bir bir radyoyu dinlerken birden başka bir radyonun, komşu radyonun sesi, bizim dinlediğimiz radyonun sesini bozmayacak ve biz adam gibi dinleyebileceğiz o radyoyu.

KULE RADYO MECRASININ SON ŞANSI

Son yıllarda radyo dinleme alışkanlıklarında ciddi düşüşler var. Bunun nedenlerinden biri de radyoların iyi teknik şartlarda yayın yapmaması, belirli bir teknik standardın olmaması ve herkesin kafasına göre yayın yapması. Evimde bir radyo kanalını dinleyebilirken, arabamda dinleyemiyorum. Cazur, cuzu sesler, beni delirtiyor. Ben de "başlarım öyle işe" deyip radyoyu kapatıyorum. Bunu binlerce kişi yapıyor. Çünkü radyo dinlemek teknik anlamda zevk vermiyor. Şimdi bu yeni standartla

işler değişecek, tüm radyolar eşit teknik alt yapı ve eşit teknik koşullarda yayın yapabilecek. Yani parası olanın vericiyi açıp şov yaptığı, ya da gücü olan radyonun, güçsüz olan radyonun teknikçisini arayıp "kapat sesini, aç frekansını" ya da tam tersi muhabbetlerde bulunduğu dönem bitecek.

Bu açıdan bakıldığında bu hizmet radyo yayıncılığına önemli bir standardizasyon ve kalite getirecek. Radyoların bütün teknik sorunları yok olacak. Bu bence çok olumlu bir konu. Radyo mecrasının son şansı diyebilirim. Radyo mecrası ciddi bir düşüşte, bunun çok nedeni var elbet ama teknik sorunlar da bunların başında geliyor. Devlet şimdi yeni Çamlıca Kulesi ile bir kıyak yaptı ve radyolara teknik eşitlik sağladı. Bu mecranın son şansı. Bunu iyi kullanamazlarsa radyo kanallarını artık hiç kimse kurtaramaz.

Bu hizmetten sonra teras, restaurant gibi sosyal tesisler açılacak. Gerek pandemi nedeniyle alınan sosyal mesafe kullanırsa kulenin kapasitesi nedeniyle yıllık maksimum 1 milyon kişi bu kuleyi ziyaret edebilecek. Geçen yazımda dile getirdiğim çay ironisine yönelik, çaylar kaç para olacak bilmiyorum. Ama gördüğüm verilen hizmet ile istenen hizmet arasında öyle dile getirildiği ve benim gibi yanlış bilgilendirilen insanların sandığı gibi abartılı değil. Bu kule her ne kadar yap – işlet – devret olsa da kamusal sorumluluğunun farkında ve kamusal hizmet yapacağını sinyallerini ilk uygulamasında verdi. İnşallah TV yayıncılığında ve sosyal tesislerde de de aynı çizgide ilerle ve kazanan Türk medyası ve halk olur.

